

Izsák Sámuel És Testvérei

A testvéreimmel együtt vagyok látható a képen. A felvételt Csonka Béla fotóművész készítette a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond utcai házunk udvarán 1924-ben. Előtérben a két lánytestvérem, Ibi (bal oldalon) és Hajnal (jobb oldalon) láthatóak. Mi, fiúk hátul állunk. Ferenc testvérem áll a bal oldali részen, mellette László, majd Iván és a jobb szélén én. A háttérben az udvarunkat díszítő futórózsa látható. Hajnal nagyon szerette a futórózsát, és megkértem a fiaimat, hogy Hajnal haifai sírjára ültessenek egy tövet ebből a dísznövényből. De a futórózsa nem bírta azt az éghajlatot. Szüleink, Legmann Ráchel és Izrael Izsák 1907-ben házasodtak össze. 1908-ban megszületett Hajnal nővérem, Sepsiszentgyörgyön. Valószínűleg még ebben az évben vagy 1909 elején költöztek a szüleim Sepsiszentgyörgyről Marosvásárhelyre. Hajnal elvégezte a zsidó elemi és négy osztályt a marosvásárhelyi református polgári iskolában. 1909-ben született meg a második testvérem, Ferenc, aki a marosvásárhelyi Református Kollégiumba járt középiskolába. Az 1911-ben született László testvérem a marosvásárhelyi román gimnáziumban tanult. Később, a két világháború között a Kolozsváron megjelenő *Korunk*-nak volt külső munkatársa. László író volt. 1912-ben született Iván, aki sikeres fényképész, festőművész lett. Én, Izsák Sámuel, 1915-ben születtem Marosvásárhelyen, a család ötödik gyermekeként. Az utánam négy évre, 1919-ben született Ibolya húgom a legkisebb a testvérek között. Varrónő volt a szakmája. Kivándorolt a második világháború után Izraelbe, majd onnan Kanadába, a lányához. Marosvásárhelyhez nagyon sok kellemes emlék fűz. Marosvásárhelyen a lakosság zöme magyar volt. A központban főként magyarok és zsidók éltek. Én a város kellős közepén születtem. Az utca nevére nem emlékszem, de volt ott egy görög katolikus templom. Annak a háta mögött volt egy házsor, és abban a ház sorban volt egy úgynevezett Tövisi ház. Általában a házakat a tulajdonosaik után nevezték el, vagy azok után, akik ott laktak. A Tövisi házban születtem, és úgy emlékszem, hogy ugyan abban a házban laktunk egy ideig. Emlékszem, hogy sok volt a patkány a ház pincéjében és a földszinten. A mellettünk lévő házban volt a híres zsidó származású szemészorvosnak, Dr. Blatt Miklósnak a rendelője. Amikor az elemibe jártam, egy fertőző szemgyulladás-járvány volt. Persze a szüleink

elvittek minket, gyermekeket Blatt doktorhoz, aki kiváló szemész volt. Később, a háború után egyetemi tanár lett belőle Temesváron, majd kivándorolt Németországba. Frankfurt am Mainban vendégprofesszorként dolgozott. A szüleim engem a marosvásárhelyi zsidó elemi iskolába íratnak be. Az iskolánk az Iskola utcában volt, ott volt a zsidó templom is. Hazafelé jövet az iskolából, átmentünk rendszerint a marosvásárhelyi egykori Mészáros közön. A Mészáros köz egy marosvásárhelyi különlegesség volt. Egy utca, ahol csak az egyik oldalon voltak boltok, a másik oldalon a tűzfalak. Egymás mellett sorakoztak a hentesboltok. Zöldre festett faajtókkal voltak fedve a bejáratok. Itt egymás mellett több mészárszék volt, később aztán ezeket az üzleteket bezárták. A háziasszonyok ott vásároltak. Hús mellett halat is árultak. Halat a zsidók is ehettek [lásd: étkezési törvények]. Az üzletek egyébként magyar tulajdonúak voltak. Egyszer egy mészárszék bejáratí kampójára egy kétméteres harcsa volt kitéve, amit darabokban adtak aztán el. Nagyon meg voltunk döbbenve egy ilyen szörny láttán. Ezek marosi harcsák voltak. Nem tudom, hogy azóta kivadászták-e a harcsákat a Marosból. Még valamire emlékszem: iskolából hazafelé menet, elhagyva a Mészáros közt, a Hunyadi úton már, a Vár mellett mentünk el. A Vár okkerre volt festve, és mi ezt a Várat úgy neveztük, hogy Sárga vár. És emlékszem, hogy, elhagyva a Várat, éppen akkor a Főtéren ásták a későbbi román ortodox templom alapkövét, és ott megtalálták az egykori marosvásárhelyi Zenélő kút fából faragott, vezetékeit. Egymásra illesztett, kivájt törzsek voltak. Kiemelték, és bizonyára elvitték a múzeumba. Azon a helyen, ahol ma az ortodox templom áll, ott volt a Bodor-féle Zenélő kút. 1926-ban átköltözött a családuk Nagyváradra, majd Temesvárra.